

ПОСТАТЬ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО КРИЗЬ ПРИЗМУ МЕДИЦИНИ

М.С. Надрага, С.В. Васільєва

Львівський національний медичний
університет імені Данила Галицького
Наукова бібліотека

У 2015 р. виповнилося 150 років від дня народження Митрополита Галицького та Архієпископа Львівського Андрея Шептицького. Зважаючи на виняткове значення постаті Владика для української історії, Українська греко-католицька церква проголосила цей рік Роком Митрополита Андрея Шептицького в Україні.

Роман Шептицький (у майбутньому – Митрополит Андрей) народився 29 липня 1865 р. У 1901 р. він очолив УГКЦ, якою керував аж до своєї смерті 1 листопада 1944 р. Митрополит Андрей походить із давнього українського графського роду Шептицьких. Він здобув блискучу освіту, зокрема мав три докторські ступені: з права, теології та філософії. Як глава Церкви першим почав використовувати українську мову в спілкуванні з вірними та при відправі Богослужінь [4].

Життя та діяльність Андрея Шептицького, а також його місце в історії українського народу – предмет постійної уваги науковців, адже постать Владика є знаковою не лише для церковного, а й для світського життя України. Весь свій життєвий шлях він присвятив безмежному служінню народові, дбаючи про його духовний стан та фізичне здоров'я.

Провідною метою діяльності Митрополита Андрея була справа об'єднання православного Сходу, а передусім України з Римом, піднесення релігійного, культурного і життєвого рівня українського народу [7].

Дбаючи про духовний стан та фізичне здоров'я простих людей, Андрей Шептицький сприяв відкриттю «Порадні для матерів» та сиротинців. Визначною подією його меценатської діяльності стало заснування у 1903 р. «Народної лічниці», яка впродовж декількох десятиріч років надавала «безплатну поміч лікарську убогим хворим без різниці народності і віросповідання».

Наукова бібліотека Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького приєдналась до вшанування пам'яті Андрея Шептицького створенням його бібліографічного покажчика [5]. З огляду на тематичне спрямування бібліотеки укладачі вирішили поглянути на цю визначну особистість кризь призму медицини.

Бібліографічний покажчик складається з передмови, наукових статей д-ра Павла Пундія та професора Олександра Кіцери про опіку Митрополита Андрея Шептицького народним здоров'ям та його меценатську діяльність.

У наступних розділах подані праці Митрополита, що висвітлюють питання медичної тематики та розкривають постать Андрея Шептицького як мецената в медицині та пацієнта. Для яскравого та наочного подання матеріалу укладачі покажчика багато позицій бібліографічного опису проілюстрували цитатами, які найбільш повно характеризують благодійні вчинки великого Митрополита або стосуються тих сторінок його біографії, які розкривають недуги Владика та смиренне й духовне ставлення до них.

У додатках до покажчика подаються статті відомих науковців про заснування та опіку Митрополитом «Народної лічниці», спогади сучасників про стан здоров'я та останні дні його життя, документи та матеріали, а також унікальні фотографії з архіву Митрополита Андрея Шептицького.

Усі матеріали, зібрані у даному покажчику, розташовані в алфавітному порядку. Бібліографічний опис здійснено згідно чинного стандарту ДСТУ ГОСТ 7.1:2006, в описі вжито загальноприйняті скорочення слів. Видання за своєю повнотою не є вичерпним та в подальшому, по мірі знаходження нових матеріалів, буде доповнюватися та уточнюватися.

При підготовці видання використовувалися фонди Наукової бібліотеки Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка, Львівської національної наукової бібліотеки України імені Василя Стефаника, документи та матеріали музею Історії медицини Галичини, документи Центрального державного історичного архіву України.

Даний бібліографічний покажчик адресований науковцям, релігієзнавцям, історикам, медикам та всім, хто цікавиться великою спадщиною та меценатською діяльністю Митрополита Андрея Шептицького. Укладачі щиро сподіваються, що їх науковий доробок допоможе розкрити окремі сторінки з життя та благочинної діяльності Андрея Шептицького та дозволить сучасникам глибше доторкнутися до постаті великого Митрополита.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бурачинський Т. Історія будови Українського Шпиталю / Т. Бурачинський // Шпиталь Народної Лічниці ім. Митрополита Шептицького. Пропамятна книжка з нагоди відкриття / ред. і вступ Івана Кедрина. – Львів : з друкарні Видавничої Спілки «Діло», 1938. – С. 19–47.
2. Домбчевська І. Історія першого українського шпиталю у Львові / І. Домбчевська // Лікарський вісник. – 1957. – Рік IV, ч. 2. – С. 18–20.
3. Кіцера О. Митрополит Андрей Шептицький і «Народна лічниця» / Олександр Кіцера // Лікарський збірник. Нова серія. – Львів ; Чикаго, 2004. – Т. 13. – С. 66–74.
4. Королевський К. Митрополит Андрей Шептицький (1865-1944) / Кирило Королевський ; переклад з французької Ярема Кравець. – Видання друге, виправл. – Львів : Свічадо, 2014. – 490 с.
5. Медики і медицина в житті та діяльності Митрополита Андрея Шептицького (До 150-річчя від дня народження) : бібліографічний покажчик / уклад. М. С. Надрага, О. М. Кріль, С. В. Васільєва, Л. С. Метельська; наук. ред. А. В. Магльований ; Львів. нац. мед. ун-т ім. Данила Галицького, Наукова бібліотека. – Львів, 2015. – 70 с.
6. Митрополит граф Андрей Шептицький (29 липня 1865 – 1 листопада 1944) . Про рід Шептицьких // Француженко-Вірний М. Великі митрополити України / Микола Француженко-Вірний. – К. : Смолоскип, 2013. – С. 69–96.
7. Пундій П. Опіка митрополита Андрея Шептицького над народним здоров'ям / Павло Пундій // Український медичний архів. – 1988. – Ч. 12: Світлої пам'яті Д-ра Бориса Филипчака (1907–1988) лікаря-хірурга і заслуженого мецената української культури. – С. 154–158.